

Z á k l a d n í š k o l a D u b i n a , P a r d u b i c e
E r n o K o š ť á l a 8 7 0 , P a r d u b i c e , 5 3 0 1 2

Preventivní program školy

Motto:

„Právnickví? To, co bych chtěl anebo nechtěl, aby mi dělali druzí, budu sám druhým dělat nebo nedělat.“

Jan Amos Komenský

„Jak krásní a dobří by byli všichni lidé, kdyby si každý večer promítli v duchu události dne a uvědomili si, co na jejich chování bylo dobré a co špatné.“

Anne Frank

Zpracovala: Mgr. Barbora Krejčíková

školní metodik prevence

Uložení: ředitelna, vých. poradce, škol. psycholog, metodik prevence

Školní rok: 2022/2023

Podpis:

Schválila:

Datum:

Preventivní program školy

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola Pardubice-Dubina Erno Košťála 870, Pardubice 53012
Jméno a příjmení ředitele	Mgr.Bc.Ludmila Kozáková
Telefon na ředitele	+420 466 262 878
E-mail na ředitele	reditel@zsdubina.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr.Barbora Krejčíková		
Telefon	+420 734 860 691		
E-mail	krejcikova@zsdubina.cz		
Specializační studium	Ano	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	CCV Mozartova 449, Pardubice 53009		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Hana Mikšová		
Telefon	+420 731 400 606		
E-mail	vychovny.poradce@zsdubina.cz		
Specializační studium	Ne	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání			

Jméno výchovného poradce	Ing. Zuzana Zozuláková		
Telefon			
E-mail	zozulakova@zsdubina.cz		
Specializační studium	Ne	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání			

Jméno školního psychologa	Mgr.Lucie Felgrová
Telefon	+420 602 770 601
E-mail	psycholog@zsdubina.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Barbora Krejčíková

ZŠ Pardubice-Dubina, pavilon A, 3.patro

Školní metodik prevence má vytvořeny nástěnku ve 3. patře pavilonu A, kde aktuálně informuje o problematice soc. patologických jevů.

Na poradách pedagogů je ŠMP vždy vyhrazen prostor k přednesení informací z oblasti prevence.

Náplň práce:

- metodická, koordinační, informační a poradenská činnost
- prevence záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu
- pomoc žákům s osobními problémy
- spolupráce s orgány místní správy a samosprávy s kompetencemi v oblasti prevence nežádoucích jevů
- kontaktování odborných pracovišť v případě nežádoucích jevů
- zprostředkování odborných informací o metodách, programech a projektech učitelům i rodičům
- účast na odborně zaměřených akcích

Konzultace pro rodiče a žáky: dle domluvy

Výchovný poradce: Mgr. Hana Mikšová

ZŠ Dubina, pavilon A, přízemí

- spolupracuje se školním psychologem, logopedem, metodikem prevence, kariérovým poradcem a ostatními pedagogickými pracovníky
- zajišťuje spolupráci s orgány péče o dítě, sociálním kurátorem, s Policií ČR
- spolu s třídními učiteli podává návrh na vyšetření žáků v pedagogicko-psychologické poradně nebo ve speciálně pedagogickém centru
- podílí se na zpracování individuálního plánu pro žáky integrované
- pomáhá při řešení konfliktních situací ve škole (rodiče – učitel, učitel – žák, žák – žák)
- sleduje nadané žáky
- věnuje zvýšenou pozornost žákům s rizikovým chováním

Konzultace pro rodiče a žáky: dle domluvy

Školní psycholožka: Mgr. Lucie Felgrová

ZŠ Dubina, pavilon A, 2. patro

Na konzultace je nutné se předem objednat (telefonicky, osobně nebo mailem)

Pracovní doba:

Pondělí: 9:00 – 16:00

Úterý: 13:00 – 19:00

Středa: 9:00 – 14:30

Čtvrtek: 9:00 – 14:30

Co může být například tématem konzultace:

- Potíže v kolektivu, se spolužáky, jiné vztahové problémy
- Osobní nepohoda, tíživá rodinná situace
- Výukové obtíže, školní neúspěšnost a neprospěch
- Poradenství při potížích spojených se specifickými poruchami učení (SPU) nebo podezřením na ně
- Výchovné obtíže, poruchy chování
- Diagnostika a poradenství v oblasti učebního stylu
- Poradenství a podpora v náročných životních situacích

- Krizová intervence (akutní a těžce zvládnutelné stavy)
- Adaptační potíže, zvládání změn ve škole i doma
- Šikana a kyberšikana (role oběti i agresora)
- Komunikace mezi rodinou a školou
- Podezření na psychické onemocnění
- Doporučení dalších odborníků
- A jiné

Školní psycholog poskytuje své služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům (pouze ze ZŠ Dubina). Všechny psychologické služby jsou poskytovány bezplatně. Práce školního psychologa je vázána platnými zákonnými a profesními etickými normami.

Počet žáků ZŠ Dubina k 30. 9. 2022

1. stupeň

1.A	27
1.B	27
1.C	25
2.A	26
2.B	28
2.C	22
3.A	26
3.B	26
3.C	25
4.A	30
4.B	29
4.C	30
5.A	28
5.B	28
5.C	27

Celkem 404

2.stupeň

6.A	25
6.B	27
6.C	27
7.A	30
7.B	29
7.C	30
8.A	29
8.B	26
8.C	29
9.A	27
9.B	26
9.C	24

Celkem 329

Počet pedagogických pracovníků

Vedení školy	3
I.stupeň	15
II.stupeň	25
Pedagogičtí asistenti	5
Školní družina	7

2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Základní škola Pardubice - Dubina se nachází na sídlišti Dubina a je koncipována do 5 pavilonů, pavilon I. stupně a školní družiny, pavilon II. stupně, pavilon školní jídelny, pavilon 3 tělocvičen a pavilon šaten. Škola má 26 kmenových tříd, 10 odborných učeben, multimediální studovnu, hudební a společenský sál, 2 počítačové učebny, učebnu klávesových nástrojů, Lego učebnu a učebny s interaktivními tabulemi. Prostory bývalého školního pozemku jsou využívány jako „zelená učebna“ pro výuku v přírodě a odpočinkově relaxační místo pro školní družinu.

Vyučuje se podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Klíč k vědění. Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům školy. Tělocvičny školy jsou ve všední dny po skončení vyučování využívány sportovními oddíly. Soboty jsou vyčleněny pro zájmovou sportovní činnost veřejnosti nebo mistrovské zápasy sportovních oddílů. V neděli jsou tělocvičny pro veřejnost uzavřeny. K vybavenosti školy náleží školní hřiště, které v odpoledních hodinách, o víkendech a o prázdninách slouží obyvatelům i návštěvníkům sídliště. V areálu školy má detašované pracoviště ZUŠ Pardubice–Lonkova. Děti mohou navštěvovat taneční a hudební oddělení. Na škole pracuje žákovský parlament, jehož zástupci jsou členy Městského žákovského parlamentu Pardubice. Školní žákovský parlament se schází 1krát měsíčně se zástupci jednotlivých tříd školy a přichází s náměty, které jsou v průběhu školního roku realizovány.

Většinu žáků tvoří děti z městské části Dubina, dojíždějí sem i žáci z dalších městských obvodů, ale také žáci z přilehlých obcí. Školu navštěvují žáci různých národností a národnostních menšin. V průběhu minulého školního roku výrazně narostlo množství žáků z Ukrajiny. V každé třídě je mnoho dětí z rozvedeného manželství nebo neúplné rodiny. Narůstá i počet žáků ze sociálně slabších rodin.

Nejvíce problematické z hlediska možnosti výskytu nežádoucích jevů jsou WC, postranní schodiště, prostor šaten zejména na 2. stupni a blízké okolí školy (tzv. domečky), kde se žáci často schází.

Stále častěji se mezi žáky objevuje agresivita, šikana, narůstá počet případů kyberšikany. Opakovaným problémem je i kouření, a to stále více i u žáků I. stupně. Nově se objevil problém se žvýkacími pytlíčky. Ve škole se řeší řada výchovných problémů, poruchy chování, řešíme i otázku záškoláctví, vandalismu a narůstající neúcty ku učitelům a nerespektování jejich pokynů. Objevil se i problém sebepoškozování, poruchy příjmu potravy a psychické problémy spojené s návratem do školy po distanční výuce a zvládání běžného školního režimu.

Na naší škole máme výchovného poradce, metodika prevence, školního psychologa. Společně fungují v rámci školního poradenského pracoviště. Na pravidelných schůzkách se probírají aktuální problémy a hledají se nejvhodnější cesty řešení. Při všech aktivitách, jednáních a pořizování zápisů z nich dbá škola a její zaměstnanci na dodržování pravidel daných evropským nařízením o GDPR. Zachováváme mlčenlivost a chráníme před zneužitím data, údaje a osobní údaje zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště. Shromažďujeme pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládáme a chráníme před neoprávněným přístupem. Žádné informace neposkytujeme subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazujeme a dál nezpracováváme. Věnujeme pozornost žákům s SVP a IVP. Pravidelné konzultace probíhají také s OSPODem (telefonicky, mailem nebo na osobní schůzce).

Pedagogové mají k dispozici odbornou a metodickou literaturu (u ŠMP, VP a ŠP), dále odborné časopisy (Prevence, Třídní učitel, Učitelské noviny). Důležité

informace jsou na webových stránkách školy. ŠMP má vyhrazenou nástěnku ve sborovně pro učitele a na chodbě pro žáky. Základním dokumentem pro posuzování chování žáků je Školní řád ZŠ Pardubice-Dubina.

Zhodnocení školního roku 2021-22

Tento školní jsme se postupně vrátili k realizaci preventivního programu tak, jak jsme byli zvyklí v předchozích standardních letech. Vzhledem k častým karanténám a kombinované výuce se celá řada termínů musela měnit a posunovat, někdy ze dne na den. Nicméně všechny plánované akce a aktivity se mohly uskutečnit. Stále byla velmi důležitá role třídních učitelů a také metodička prevence a školní psycholožka řešily celou řadu konkrétních situací a případů.

Proběhly naplánované programy PPP Ústí nad Orlicí, které musely být kvůli online výuce odloženy. Po dvou letech se konečně uskutečnily také programy E-duha zaměřené na prevenci kyberšikany, fakenews, nebezpečí sociálních sítí a další. Preventivní programy SEMIRAMIS, které jako jediné fungovaly i v online prostředí, se letos vrátily zpět přímo do tříd. I nadále byly zaměřené na dlouhý pobyt žáků doma, zvládání stresu, vztahy na dálku. Do školy přišly i zástupci Městské policie na besedy se žáky. Městská policie a Policie ČR nám pomáhala při řešení konkrétních problémů. Blízká spolupráce probíhala i s Pedagogicko-psychologickou poradnou Pardubice a s pracovníky OSPOD.

Velkou pozornost jsme věnovali žákům, kteří měli problém s návratem do školních lavic a běžným fungováním dle školního řádu (pravidelná docházka do školy, plnění úkolů, příprava doma, ...). Proběhla celá řada jednání, na kterých jsme hledali cestu a řešení vzniklé situace se zákonnými zástupci, výchovným poradcem a také zástupci OSPOD. V několika případech jsme řešili neomluvené hodiny, neplnění povinností žáka a zákonných zástupců v oblasti povinné školní docházky.

Oproti minulým letům se zvýšil počet řešených závažných případů kyberšikany na 1. stupni a také nošení do školy a užívání návykových látek žáky nižších ročníků. Vždy jsme situaci řešili poučením celého kolektivu a individuálním jednáním s konkrétními žáky a jejich zákonnými zástupci. Na 2. stupni se nově objevil fenomén streamování hodin, díky jednoznačným podkladům jsme mohli situaci okamžitě řešit.

Během roku přišli na naši školu noví žáci z Ukrajiny. Velmi jsme dbali na předcházení konfliktům a na jejich hladké zapojení do třídních kolektivů. To se také ve většině případů povedlo.

Fungování třídních kolektivů a klima ve třídě pro nás bylo také důležitým tématem. Na celém 2. stupni (s výjimkou odcházejících 9. tříd) proběhlo dotazníkové šetření na toto téma. Výsledky nás celkově potěšily, bylo vidět, že třídy jako celek zvládly dobře návrat z online výuky zpátky do prostředí třídy.

Na naší škole funguje školní poradenské pracoviště, v letošním školním roce se nám povedlo zorganizovat pravidelná setkání ŠPP s učiteli 1. a 2. stupně, kde jsme řešili konkrétní problémy, hodnotili programy, sdíleli zkušenosti a nápady z praxe. Tato setkání byla velmi přínosná a rádi bychom v nich pokračovali i příští školní rok. Úzká spolupráce ŠPP a všech vyučujících nesla ovoce také při jednáních – celou řadu věcí řešili třídní učitelé sami po předchozí konzultaci s metodičkou prevence. Při všech aktivitách, jednáních a pořizování zápisů z nich dbá škola a její zaměstnanci na dodržování pravidel daných evropským nařízením o GDPR. Zachováváme mlčenlivost a chráníme před zneužitím data, údaje a osobní údaje zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště. Shromažďuje pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je

ukládáme a chráníme před neoprávněným přístupem. Žádné informace neposkytujeme subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazujeme a dál nezpracováváme.

Během školního roku byly v oblasti patologických jevů řešeny tyto případy:

- Pořizování digitálních záznamů při výuce a ve škole a jejich šíření na sociálních sítích, nově také streamování hodin
- Vzájemné ubližování žáků mezi sebou zejména na 1.stupni
- Ničení majetku spolužáků a školy
- Kouření žáků 1. i 2. stupně, výskyt elektronických cigaret, nikotinových pytlíčků na 1.stupni
- Kyberšikana na 1 i 2. stupni
- Šikana, vydírání
- Vulgární a nevhodné chování k učitelům a spolužákům
- Záškoláctví, skryté záškoláctví – na 1. i 2.stupni

Prevence směrem k žákům:

a) oblast výuky – témata sociálně patologických jevů byla začleňována do výuky následujících vyučovacích předmětů – prvouka, přírodověda, občanská výchova, výchova

ke zdraví, tělesná výchova aj.

b) možnost konzultací se školním psychologem, metodikem prevence, výchovným poradcem či pedagogickým pracovníkem

c) žáci se zúčastňují rozličných preventivních programů vedených školním psychologem, metodikem prevence a mimoškolními organizacemi a lektory

V tomto školním roce se žáci zúčastnili těchto akcí:

- Adaptační programy 6.tříd
- Projektové dny – Zdravý životní styl, Sportovní den, Ochrana člověka za mimořádných situací
- Preventivní programy SEMIRAMIS
- Preventivní programy PPP Ústí nad Orlicí
- Preventivní programy E-duha
- Besedy s Městskou policií

Prevence směrem k rodičům:

- a) rodičovské schůzky, konzultace a individuální pohovory. Rodiče jsou vždy informováni o situaci, která se bezprostředně týká jejich dítěte.
- b) Případné výchovné či vzdělávací problémy dítěte mohou rodiče individuálně řešit se školním psychologem, metodikem prevence a výchovným poradcem.

Prevence směrem k pedagogickým pracovníkům:

- a) informování pedagogického sboru o průběhu prevence na naší škole
- b) sebevzdělávání celého pedagogického sboru v této problematice, konzultace se školním psychologem, metodikem prevence
- c) metodik školní prevence pravidelně navštěvuje kurzy a semináře týkající se aktuálních problémů.
 - c) využívání časopisu Prevence, Třídní učitel

Konkrétní vzdělávání pedagogických pracovníků v tomto školním roce:

- Bezpečné klima ve školách Pardubického kraje – metodik prevence
- Právní odpovědnost rizikového chování – metodik prevence

3. STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

Cílem programu je zejména zvýšení odolnosti dětí a mládeže proti sociálně nežádoucím jevům a rizikovému chování, které narušují zdravý osobnostní a sociální vývoj mladé generace. Program je také orientován na osobnostní a sociální rozvoj v sociálně komunikativních dovednostech. Program se zaměřuje na udržení zdravého klimatu školy s minimem kázeňských problémů ve škole i mimo školu. Měl by oslovit nejen pracovníky školy, měl by ale i získat podporu rodičů a zároveň by měl být zajímavý pro děti. Při vytváření programu metodik prevence spolupracuje s vedením školy, se školním psychologem, výchovným a kariérovým poradcem, se zástupci školního ŽP. Koncepce programu se opírá o ŠVP Základní škola „Klíč ke vzdělání“.

Přehled schopností a dovedností rozvíjených a podporovaných během docházky do ZŠ (dovednosti potřebné pro život)

- schopnost motivovat se ke zdravému způsobu života
- schopnost oddálit uspokojení
- schopnost chránit a posilovat zdravé sebevědomí
- schopnost plánovat čas, vést přiměřený a vyvážený životní styl
- dovednosti při zvládnutí rizikových duševních stavů
- schopnost odpočívat, pečovat o své zdraví
- schopnost čelit sociálnímu tlaku
- asertivní dovednosti
- schopnost empatie a porozumění
- schopnost komunikace, vyjednávání, nacházení kompromisu
- dovednosti rozhodování a předvídání následků
- schopnost vytvářet vztahy a budovat si síť sociálních vztahů
- mediální gramotnost – schopnost čelit reklamě
- schopnost racionálně hospodařit s penězi
- dovednosti týkající se volby povolání
- zvládnutí přechodu do nového prostředí nebo nové situace

Cíle dlouhodobé

- ▷ Výchova ke zdravému životnímu stylu.
- ▷ Rozvoj a podpora sociálních a občanských kompetencí žáků.
- ▷ Osobnostní a sociální rozvoj žáků.
- ▷ Rozvoj sociálně komunikativních dovedností žáků.
- ▷ Osvojení norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech respektujících identitu a individualitu žáků.
- ▷ Pomoc jedincům, kteří pocházejí z ohrožených skupin (minoritám, cizincům...).
- ▷ Vytvoření bezpečného školního prostředí.
- ▷ Spolupráce s rodinou – poskytnutí materiálů týkajících se problematiky sociálně nežádoucích jevů a rizikového chování.

Zaměříme se na předcházení:

- veškerým formám násilného chování, agresivity a šikanování ve všech podobách
- násilí spojenému se sportem a rizikového chování v dopravě
- záškoláctví
- kriminalitě, delikvenci, vandalismu
- ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže, sexuálního rizikového chování
- náznakům xenofobie, rasismu, antisemitismu
- užívání návykových látek, alkoholu, tabáku
- poruch příjmu potravy, sebepoškozování
- zneužívání léků a anabolik
- závislosti na hráčkách na automatech a internetu
- týrání, zanedbávání a zneužívání dětí
- nebezpečí zapojení dětí do náboženských sekt, hnutí vyvolávajících nepokoje, občanskou neposlušnost, agresivitu, xenofobii (skinheadská, anarchistická hnutí)

Cíle střednědobé

- ▷ Snížit počet dětí hodnocených sníženou známkou z chování nebo kázeňským opatřením z důvodů projevů sociálně nežádoucích jevů a rizikového chování.
- ▷ Soustavně zkvalitňovat vztahy mezi žáky.
- ▷ Podporovat zdravé klima třídy.

Cíle krátkodobé

- ▷ Seznámit vedení školy, výchovného poradce a kolegy s hlavními myšlenkami programu, úzce spolupracovat se školním psychologem a výchovným poradcem.
- ▷ Nabízet žákům volnočasové vyžití.
- ▷ Vybrat vhodné aktivity a akce pro žáky.
- ▷ Aktualizovat nástěnku dostupnými informacemi

Konkrétní krátkodobé cíle pro školní rok 2022/23

Cíl:	Snížení počtu případů kouření (i elektronických cigaret) a užívání žvýkacích pytlíčků
Ukazatele dosažení cíle:	Počet řešených případů spojených s touto problematikou

Zdůvodnění cíle:	Nárůst řešených případů kouření žáků ve škole
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Předcházení užívání návykových látek, alkoholu, tabáku

Cíl:	Zvýšení povědomí o nebezpečí kyberšikany a o fungování v rámci kybersvěta
Ukazatele dosažení cíle:	Žák bude vědět, kam se obrátit a co dělat v případě, že se setká s kyberšikanou, snížení počtu řešených případů kyberšikany
Zdůvodnění cíle:	Nárůst počtu řešených případů kyberšikany v předchozím školní roce
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Přecházení veškerým formám násilného chování, agresivity a šikanování ve všech podobách

Cíl:	Minimalizovat počet žáků s neomluvenými hodinami
Ukazatele dosažení cíle:	Snížení počtu žáků s neomluvenými hodinami
Zdůvodnění cíle:	Nárůst žáků s neomluvenými hodinami
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytvoření bezpečného školního prostředí, pomoc jedincům, kteří pocházejí z ohrožených skupin, spolupráce s rodinou

4. SKLADBA AKTIVIT PP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) Pedagogové

Vedení školy, VP a ŠMP

- ▷ Aktuální informace pro všechny pedagogické pracovníky školy (pracovní porady, další vzdělávání pedagogických pracovníků, informační schůzky mezi pedagogy).
- ▷ Seznámení s nejdůležitějšími poznatky a závěry ze seminářů, školení metodika ŠMP, výchovné poradkyně, vedení školy.
- ▷ Spolupráce s Žákovským parlamentem.
- ▷ Součinnost s TU a školním psychologem při adaptačních pobytech.

Třídní učitelé

- ▷ Třídnické hodiny.

- ▷ Adaptační pobyty nově vzniklých kolektivů.
- ▷ Pravidelné sledování školní docházky, ověřování pravosti omluvenek, konzultace s ošetřujícími lékaři.
- ▷ Sledování psychického stavu žáků (agresivita, smutek, vyčlenění ze školního kolektivu náladočnost).
- ▷ Sledování vzájemných vztahů mezi žáky v třídních kolektivech.
- ▷ Využívání sociometrických metod ve třídě.
- ▷ Sledování fyzického stavu žáků (původ zranění žáků a jejich přešetření konzultací s rodiči).

Všichni pedagogové

- ▷ Sledování fyzického stavu žáků.
- ▷ Další řešení jednotlivých případů záškoláctví.
- ▷ Vyšetřování rvaček a agresivního chování žáků.
- ▷ Řešení všech forem vandalismu, násilného chování a šikany.
- ▷ Sledování symboliky drog a extrémistických organizací u žáků (přívěsky, oblečení, obrázky v sešitech).
- ▷ Poskytování individuální péče žákům.
- ▷ Věnovat pozornost žákům se specifickými poruchami učení, ale i žákům mimořádně nadaným.
- ▷ Cíleně zařazovat témata prevence do výuky.
- ▷ Důsledně postihovat přestupky proti školnímu řádu a konzultovat je s rodiči.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Krajská konference primární prevence
Stručná charakteristika	Setkání metodiků prevence Pardubického kraje
Realizátor/lektor	MMP Ústí nad Orlicí
Počet proškolených pedagogů	1 (metodik prevence)
Počet hodin	8
Termín konání	19.10.2022

Název a odborné zaměření vzdělávání	Rozvod rodičů a školní prostředí aneb máme ve třídě děti ze „sešivaných“ rodin
Stručná charakteristika	Strategie komunikace s rozvádějícími se rodiči, nastolení tématu ve třídě, práce se žáky se rozvedených rodin

Realizátor/lektor	Pardubický kraj, lektor Mgr. Daniela Kykalová
Počet proškolených pedagogů	1 (metodik prevence)
Počet hodin	6
Termín konání	7.11.2022

b) Žáci

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

1.- 3. třída

- výchova k zdravotnímu životnímu stylu a základní etické a právní výchovy
- uvědomění různých emočních stavů, jejich příčin schopnost vcítění do prožitků druhých, rozeznání pocitů druhých
- pochopení pojmů konflikt, jak vzniká a jak se dá řešit
- léky léčí, léky škodí, zneužívání léků
- styk s cizími lidmi, nácvik dovednosti odmítnutí nabízené věci
- zásady vzájemné komunikace
- režim dne
- jak pracuje lidské tělo
- rozvoj základních hygienických návyků

4. - 5. třída

- výchova k rozvoji etického a právního vědomí, občanských postojů
- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- lidské tělo – rozdílnost pohlaví
- výchova ke zdravému životnímu stylu, zdraví je zásadní životní hodnota, kterou je třeba chránit a podporovat
- životospráva a důsledky nevhodných návyků
- význam přátelství, umění pomáhat druhým
- informace o návykových látkách, skutečný dopad na psychiku, tělesný stav a sociální situace
- nácvik dovednosti odmítnutí tabáku, alkoholu, návykových látek ať už od vrstevníků, dealerů nebo kamarádů

6. - 9. třída

- výchova a odpovědnost za zdraví své a ostatních
- puberta a její projevy
- metody aktivního sociálního učení
- upevňování dovednosti v odmítnutí návykových látek

- chápat souvislosti mezi rozhodnutím a důsledky
- konkrétní informace o druzích návykových látek a jejich účincích, mechanismus vzniku závislosti
- první pomoc při otravě alkoholem, návykovou látkou
- znát, kde získat radu a pomoc při problémech
- výchova ke zdravému životnímu stylu
- pozornost rizikovým skupinám žáků
- spolupráce školy při využívání volného času dětí
- důvěryhodné a dostupné poradenství
- zvýšený důraz na spolupráci s rodiči
- sexualita, sexuální chování
- vandalismus
- kriminalita
- výběr partnera
- vhodná náplň volného času
- pozornost žákům se specifickými potřebami

Konkrétní program ve výukových předmětech v 6. – 9. ročníku

VkO a VkZ: rodina, funkce rodiny, domov, osobnost a její vývoj, občan-práva a povinnosti, duševní a tělesné zdraví, zdravý životní styl, sexuální výchova, lidská práva v historii i současnosti, náboženství a sekty, sdružování občanů, extremismus...

Přírodopis: léčivé byliny, přírodní drogy, zdravý vývoj člověka, choroby a poškození jednotlivých orgánů...

Zeměpis: světové kontinenty a jejich státy, obyvatelstvo, globální problémy lidstva...

Český jazyk: vhodná četba s touto tematikou, mediální výchova – práce s tiskem, slohové útvary (zejména úvaha) k dané problematice...

Výtvarná výchova: ve všech ročnících lze s dětmi výtvarně zpracovat problematiku patologických jevů (dle věku žáka a ožehavosti problému)...

Informatika: zabezpečení počítače, kyberšikana...

Hudební výchova, tělesná výchova, praktické činnosti: především rozvíjet u dětí talent a dovednosti a nabízet jim vhodné volnočasové aktivity...

V rámci výuky, ale také třídnických hodin, budou kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily:

- referáty, informace z tisku, besedy, diskuse, sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání, týmová práce, práce ve dvojicích, projektové vyučování, celoškolní projekty, sebehodnocení žáků.

Výchova bude probíhat mezipředmětově a v některých předmětech i napříč ročníky II. stupně.

Tabulka dotace hodin primární prevence na ZŠ

Typ prevence	Ročník				Počet hodin celkem
	I.-II.	III.-IV.	V.-VI.	VII.-IX.	
Záškoláctví	1	0	1	0	2
Šikana/agrese	1	3	3	4	11
Rizikové sporty, doprava	1	2	3	2	8
Rasismus, xenofobie	0	1	1	1	3
Sekty	0	1	1	1	3
Rizikové sexuální chování	0	1	2	4	7
Adiktologie (závislosti)	2	2	4	2	10
Týrání, zneužívání	1	1	1	1	4
Poruchy příjmu potravy	0	2	4	2	8
Počet hodin celkem	6	13	20	17	56

Název programu	Bolí, nebolí
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na informovanost žáků o rizicích agresivního chování a šikany
Realizátor	PPP Ústí nad Orlicí
Cílová skupina	Žáci 5.roč.
Počet žáků v programu	55
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle MPP	Předcházení veškerým formám agresivního chování a šikany ze strany žáků
Ukazatele úspěšnosti	Snížení počtu řešených případů agresivního chování a šikany
Termín	27.10.2022
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Sorbon – pes fotbalista
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program o chování se ke zvířatům a o pravidlech slušného chování
Realizátor	ZaPS – Zábavné a preventivní soutěže
Cílová skupina	Žáci 2. a 3.roč.

Počet žáků v programu	153
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle MPP	Předcházení ubližování zvířatům i lidem
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů nepěkného chování ke spolužákům
Termín	Listopad 2022
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Věř si
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na posílení sebedůvěry a zvýšení vlastního sebevědomí
Realizátor	ZaPS – Zábavné a preventivní soutěže
Cílová skupina	Žáci 6., 7. a 8.roč.
Počet žáků v programu	197
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle MPP	Předcházení případů šikany, sebepoškozování
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů šikany, sebepoškozování
Termín	dle situace a domluvy
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Program zaměřený na chování a šikany
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na prevenci šikany
Realizátor	ZaPS – Zábavné a preventivní soutěže
Cílová skupina	Žáci 7.ročníku
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle MPP	Předcházení šikany a kyberšikany
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů spojených se šikanou
Termín	Leden nebo únor 2022
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Hrou proti AIDS
----------------	------------------------

Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na prevenci pohlavně přenosných chorob a povědomí o správném sexuálním chování a vztazích
Realizátor	Střední zdravotnická škola Černá za Bory
Cílová skupina	Žáci 9.ročníku
Počet hodin programu	2 hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Mravní výchova mládeže, zdravé vztahy mezi žáky
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů spojených s nevhodnými projevy vztahů ve škole
Termín	23. a 24.11.2022
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Besedy s městskou policií
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na zvýšení povědomí o městské policii, právech a povinnostech občana, s trestním právem, ...
Realizátor	Městská policie Pardubice
Cílová skupina	Žáci 1.-9.ročníku
Počet hodin programu	1 na 1.stupni a v 9.roč. a 2 v 6.-8.roč.
Návaznost programu na cíle MPP	Předcházení porušování pravidel a zákona
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů spojených s porušením školního řádu, výchova ke zdravému životnímu stylu
Termín	23.-27.1.2023
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Zdravý životní styl
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Vztahy dětí ve třídě, spolupráce, třídní pravidla, komunikace
Realizátor	Semiramis

Cílová skupina	Žáci 4.ročníku
Počet žáků v programu	89
Počet hodin programu	2x 3hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Výchova ke zdravému životnímu stylu, zkvalitňování vztahů mezi žáky, podpora zdravého klimatu třídy.
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů konfliktů mezi žáky 6.ročníků, klima ve třídě
Termín	2 x za školní rok
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Zdravý životní styl
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Vztahy dětí ve třídě, spolupráce, třídní pravidla, komunikace
Realizátor	Semiramis
Cílová skupina	Žáci 5.ročníku
Počet žáků v programu	84
Počet hodin programu	2x 3hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Výchova ke zdravému životnímu stylu, zkvalitňování vztahů mezi žáky, podpora zdravého klimatu třídy.
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů konfliktů mezi žáky 6.ročníků, klima ve třídě
Termín	2 x za školní rok
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Zdravý životní styl
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Vztahy dětí ve třídě, spolupráce, třídní pravidla, komunikace
Realizátor	Semiramis
Cílová skupina	Žáci 6.ročníku
Počet žáků v programu	79

Počet hodin programu	2x 3hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Výchova ke zdravému životnímu stylu, zkvalitňování vztahů mezi žáky, podpora zdravého klimatu třídy.
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů konfliktů mezi žáky 6.ročníků, klima ve třídě
Termín	2 x za školní rok
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Zdravý životní styl
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Pokračování programu ze 6.ročníku, upevňování vztahů, vazeb
Realizátor	Semiramis
Cílová skupina	Žáci 7.ročníku
Počet žáků v programu	89
Počet hodin programu	2x 3hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Výchova ke zdravému životnímu stylu, zkvalitňování vztahů mezi žáky, podpora zdravého klimatu třídy.
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů konfliktů mezi žáky 7.ročníků, klima ve třídě
Termín	2 x za školní rok
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Zdravý životní styl
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Pokračování programu ze 7.ročníku, upevňování vztahů, vazeb
Realizátor	Semiramis
Cílová skupina	Žáci 8.ročníku
Počet žáků v programu	84
Počet hodin programu	2x 3hodiny

Návaznost programu na cíle MPP	Výchova ke zdravému životnímu stylu, zkvalitňování vztahů mezi žáky, podpora zdravého klimatu třídy.
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů konfliktů mezi žáky 8.ročníků, klima ve třídě
Termín	2 x za školní rok
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Zdravý životní styl
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Pokračování programu ze 7.ročníku, upevňování vztahů, vazeb
Realizátor	Semiramis
Cílová skupina	Žáci 9.ročníku
Počet žáků v programu	77
Počet hodin programu	2x 3hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Výchova ke zdravému životnímu stylu, zkvalitňování vztahů mezi žáky, podpora zdravého klimatu třídy.
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů konfliktů mezi žáky 8.ročníků, klima ve třídě
Termín	2 x za školní rok
Zodpovědná osoba	ŠMP

Nespecifická prevence

- zájmové kroužky při školní družině
- zájmové kroužky pořádané školou
- sportovní soutěže
- adaptační dny žáků 6. tříd na II.stupni
- předplatné do VČD pro žáky 6.- 9. ročníků
- návštěva ÚP – 9. roč.
- projektové dny – Den evropských jazyků, Zdravý životní styl, Den Země, Sportovní den, Ochrana člověka za mimořádných událostí
- ucelená výuka finanční gramotnosti – 8. a 9.roč.
- sběr starého papíru
- slavnostní ukončení školní docházky pro žáky 9. roč.
- školní žákovský parlament

c) Rodiče

Název programu	Třídní schůzky a konzultační odpoledne
Stručná charakteristika programu	Aktuální dění ve škole a ve třídě, informace o MPP Školní akce
Realizátor	Škola – třídní učitelé
Počet hodin programu	8
Termín konání	Dle plánu
Zodpovědná osoba	Vedení školy, třídní učitelé, MP

Název programu	Vánoční jarmark, dílny, rozsvícení stromu
Stručná charakteristika programu	Celoškolní akce, zapojení rodičů do života školy
Realizátor	Škola
Počet hodin programu	2
Termín konání	Prosinec 2022
Zodpovědná osoba	Vedení školy, vyučující

Název programu	Den otevřených dveří
Stručná charakteristika programu	Zapojení rodičů do života školy
Realizátor	Škola
Počet hodin programu	Celý den
Termín konání	Prosinec 2022, březen 2023
Zodpovědná osoba	Vedení školy, vyučující

5. EVALUACE

Školní rok 2021/22

Vyhodnocování MPP pro školní rok 2021/22 probíhalo průběžně během celého roku. Metodik prevence získával informace o proběhnutých programech od vyučujících a žáků a také ze zpráv od školitelů. Ukazatelem účinnosti bylo i množství řešených případů a jejich důvod.

Prevence patologických jevů byla i tak nedílnou součástí hodin předmětu výchova k občanství, byla zahrnuta v tematických plánech jednotlivých předmětů na 1. i 2. stupni. Třídní učitelé měli ve svých třídnické hodiny, kde řešili aktuální problémy.

Všechny naplánované programy proběhly, někdy bylo nutné přesunout termíny vzhledem ke karanténám tříd, ale až na jednu výjimku se povedlo najít náhradní den.

V minulém roce se mohly uskutečnit i výjezdy tříd – lyžařské kurzy, školy v přírodě, výlety, exkurze. To vše přispělo k budování a posilování vztahů mezi žáky.

Velký prostor byl věnován řešení individuálních problémů, proběhla celá řada individuální konzultací třídních učitelů za podpory metodika prevence, výchovného poradce, školní psycholožky se zákonnými zástupci a žáky. Úzce jsme spolupracovali i se zástupci OSPOD a Policíí ČR. Naprostou většinu případů se nám povedlo zvládnout a posunout dobrým směrem.

Školní rok 2022/23

Zda bylo dosaženo cílů MPP, budeme sledovat během školního roku. Vyhodnotíme případy rizikového chování, porovnáme stav s předchozím školním rokem a stanovíme priority. U jednotlivých programů posoudíme jejich účinnost.

Významnou roli hraje v nastalé situaci ŠPP – metodik prevence, školní psycholog i výchovný poradce nabízejí pomoc všem žákům i jejich zákonným zástupcům. Aktuální informace budou na stránkách školy.

Ve školním roce 2022/2023 se v rámci prevence šikany zaměříme na:

- posílení a budování vztahů ve třídách, zapojení nově přichozích žáků (velký počet žáků z Ukrajiny)
- pokračování v dosavadní strategii a na budování přátelských a bezpečných vztahů mezi všemi členy společenství školy;
- aktivity podporující zdravý životní styl;
- stálé monitorování výskytu patologických jevů, zejména šikanování;
- informovanost rodičů o problematice výskytu šikanování na 1. i 2. stupni ZŠ;
- spolupráci rodičů, školy a dalších institucí a organizací v oblasti šikany;

- zajištění programů zabývajících se problematikou šikany,
- další vzdělávání pedagogického sboru v této oblasti.

Použité zkratky:

MPP – Minimální preventivní program

ŠMP – Školní metodik prevence

ŠP – Školní psycholog

VP – Výchovní poradce

RVP – Rámcová vzdělávací program

ŠVP – Školní vzdělávací program

PŘÍLOHY

Dokumenty

Při tvorbě MPP, postupech v krizových situacích, při posuzování závažnosti stavu vycházíme z následujících dokumentů:

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013- 2018
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, MŠMT – č.j.22294/2013-1
- Pokyn MŠMT č.j.14423 k výchově proti projevům rasismu
- Zákon 109/2002 o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Krajský plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v Pardubickém kraji 2015 - 2019
- Metodika tvorby minimálního programu prevence sociálně patologických jevů protidrogové prevence pro školy a školská zařízení v okrese Pardubice (zpracoval J. Knoll, PPP Pardubice)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j. 37014/2005-25)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (č.j. 25 884/2003-24)
- Školský zákon č.561/2004 o předškolním, školním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- Školský zákon č.563/2004 o pedagogických pracovnících
- „Tabákový zákon“ Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek č.65/2017
- Vyhláška č.197/2016, kterou se mění vyhláška č.72/2005 o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky
- Stručný návod na zabezpečení procesů souvisejících s GDPR
- Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a k povinnému vyloučení žáka nebo studenta k 1.9.2017
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Příloha 1: Návykové látky
- Příloha 2: Rizikové chování v dopravě
- Příloha 3: Poruchy příjmu potravy
- Příloha 4: Alkohol
- Příloha 5: Syndrom CAN
- Příloha 6: Školní šikanování
- Příloha 7: Kyberšikana
- Příloha 8: Homofobie

- Příloha 9: Extrémismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- Příloha 10: Vandalismus
- Příloha 11: Záškoláctví
- Příloha 12: Krádeže
- Příloha 13: Tabák
- Příloha 14: Krizové situace spojené s násilím
- Příloha 15: Netolismus
- Příloha 16: Sebeпоškozování
- Příloha 17: Nová náboženská hnutí
- Příloha 18: Rizikové sexuální chování
- Příloha 19: Příslušnost k subkulturám
- Příloha 20: Domácí násilí
- Příloha 21: Hazardní hraní
- Příloha 22: Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních

V oblasti prevence spolupracujeme s následujícími subjekty:

Oddělení výchovy ke zdraví Nemocnice Pardubice – Kyjevská 44,
530 02 Pardubice, tel.: 406 016 621

Pedagogicko-psychologická poradna- Sukova třída 1260, Pardubice, tel.: 466 410
327

Oddělení péče o děti a mládež Magistrátu města Pardubice, Magistrát města
Pardubice, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice

Městská policie Pardubice – Perneroва 443, 530 02 Pardubice, tel.: 406 535 030

Policie ČR, okresní ředitelství – Na Spravedlnosti 2516, 530 00 Pardubice,
tel.: 406 020 409

Krizové a protidrogové centrum – Linka naděje: 466 500 075
Krizové centrum AD: 466 510 160

Protidrogová koordinátorka KrÚPk – náměstí Republiky 12, 530 02 Pardubice, tel.:
406 716 354

Středisko výchovné péče Pyramida - Sokolská 146, 533 54 Rybitví, tel. 466 680 338

DaR – Centrum pro dítě a rodinu, o.p.s., Bělehradská 513, 530 09 Pardubice

ABATAB – spolek pro péči o rodinu, nám.Čs.legií 500, 53002 Pardubice

Laxus, Jana Palacha 1552, 53002 Pardubice

PPP - Královéhradecká 513, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel. 465 521 296

Semiramis – Centrum primární prevence Pardubického kraje, Krunertova 425, 500
04 Hradec Králové

Prevence online – e-Duha, Fryštácká 168, 731 01 Karviná

Dětský lékař

VČD Pardubice – Studio LAIK

Agentura KK

Nadační fond Nové Česko

SZŠ Černá za Bory

VZP